

EUROPAPARLAMENTET

2014 - 2019

Plenarhandling

A8-0204/2015

22.6.2015

BETÄNKANDE

om ”Initiativ för grön sysselsättning: Ta vara på den gröna ekonomins
jobbpotential”
(2014/2238(INI))

Utskottet för sysselsättning och sociala frågor

Föredragande: Jean Lambert

INNEHÅLL

	Sida
FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION	3
MOTIVERING	19
YTTRANDE FRÅN UTSKOTTET FÖR MILJÖ, FOLKHÄLSA OCH LIVSMEDELSSÄKERHET	24
YTTRANDE FRÅN UTSKOTTET FÖR KVINNORS RÄTTIGHETER OCH JÄMSTÄLLDHET MELLAN KVINNOR OCH MÄN	31
RESULTAT AV SLUTOMRÖSTNINGEN I UTSKOTTET	36

FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION

över ”Initiativ för grön sysselsättning: Ta vara på den gröna ekonomins jobbpotential” (2014/2238(INI))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av kommissionens meddelande *Initiativ för grön sysselsättning: Ta vara på den gröna ekonomins jobbpotential* (COM(2014)0446),
- med beaktande av kommissionens meddelande *Grön handlingsplan för små och medelstora företag* (COM(2014)0440),
- med beaktande av kommissionens meddelande *Mot ett kretsloppssamhälle: Program för ett avfallsfritt Europa* (COM(2014)0398),
- med beaktande av kommissionens arbetsdokument *Exploiting the employment potential of green growth* (SWD(2012)0092),
- med beaktande av rådets slutsatser av den 6 december 2010 *Sysselsättningspolitik för en konkurrenskraftig, koldioxidsnål, resurseffektiv och grön ekonomi*,
- med beaktande av rådets beslut 2010/707/EU av den 21 oktober 2010 om riktlinjer för medlemsstaternas sysselsättningspolitik,
- med beaktande av Regionkommitténs yttrande *Green action plan for SMEs and Green Employment Initiative*,
- med beaktande av OECD:s och Cedefops (Europeiskt centrum för utveckling av yrkesutbildning) studie från 2014 *Greener Skills and Jobs, OECD Green Growth Studies*,
- med beaktande av artikeln i tidskriften European Employment Observatory Review från april 2013 *Promoting green jobs throughout the crisis: a handbook of best practices in Europe*,
- med beaktande av ILO:s och Cedefops rapport från 2011 *Skills for green jobs: a global view: synthesis report based on 21 country studies*,
- med beaktande av Cedefops rapport från 2010 *Skills for green jobs – European synthesis report*,
- med beaktande av Eurofound's rapporter *Industrial relations and sustainability: the role of social partners in the transition towards a green economy* (2011), *Greening the European economy: responses and initiatives by Member States and social partners* (2009) och *Greening of Industries in the EU: anticipating and managing the effects on quantity and quality of jobs* (2013),

- med beaktande av arbetsdokumentet av den 8 februari 2010 från OECD/CFE-LEED (OECD:s centrum för företagande/programmet för lokal utveckling inom ekonomi och sysselsättning *Green jobs and skills: the local labour market implications of addressing climate change*,
- med beaktande av ILO:s/Uneps definition av gröna jobb som alla anständiga arbetstillfällen som bidrar till att bevara eller återupprätta miljöns kvalitet, oavsett om det är inom jordbruket, industrin, tjänstesektorn eller förvaltningen,
- med beaktande av sin resolution av den 12 december 2013 om miljöinnovation – sysselsättning och tillväxt med hjälp av miljöpolitik¹,
- med beaktande av sin resolution av den 15 mars 2012 om färdplan för ett konkurrenskraftigt utsläppsnålt samhälle 2050²,
- med beaktande av sin resolution av den 7 september 2010 om att utveckla sysselsättningspotentialen av en ny hållbar ekonomi³,
- med beaktande av artikel 52 i arbetsordningen,
- med beaktande av betänkandet från utskottet för sysselsättning och sociala frågor och yttrandena från utskottet för miljö, folkhälsa och livsmedelssäkerhet och utskottet för kvinnors rättigheter och jämställdhet mellan kvinnor och män (A8-0204/2015), och av följande skäl:
  - A. Sådana globala trender som ineffektiv resursanvändning och ohållbar belastning av miljön samt klimatförändringar har snart nått gränsen för när man inte längre kan förebygga oåterkalleliga konsekvenser för våra samhällen och den naturliga miljön. Den växande sociala utestängningen och bristen på jämlikhet är ett problem för samhället.
  - B. Europeiska miljöbyrån framhåller i sin rapport från 2015 hur otillräckliga de nuvarande åtgärderna är när det gäller att förverkliga målsättningen att bevara den biologiska mångfalden, minska användningen av fossila bränslen samt motverka klimatförändringarna och dess effekt på människors hälsa och miljön.
  - C. Eftersom det inte finns någon konsekvent politik mot dessa gemensamma utmaningar kommer en avsevärd del av potentialen att skapa hållbar sysselsättning i en miljövänlig och socialt inkluderande övergång att förbli outnyttjad.
  - D. Som ett led i insatserna mot dessa hot växer det nu fram nya sektorer, medan många andra sektorer förändras och somliga sektorer, såsom dem som är kraftigt förorenande, är på tillbakagång. Det finns ett behov av att fokusera på innovation och på sätt att minska föroreningarna. Inom somliga sektorer som är på tillbakagång måste särskild uppmärksamhet ägnas de anställda, i form av omskolning och alternativ sysselsättning. Investeringar på de områden som prioriteras inom kommissionens agenda för grön sysselsättning, inbegripet återvinning, biologisk mångfald, energieffektivitet, luftkvalitet

¹ Antagna texter, P7_TA-PROV(2013)0584.

² EUT C 251 E, 31.8.2013, s. 75.

³ EUT C 308 E, 20.10.2011, s. 6.

och all teknik för förnybara energi såsom havsbaserad förnybar energi, har potentialen att avsevärt främja sysselsättningskapandet, bland annat i glesbygd.

- E. Sektorn för gröna varor och tjänster har enligt Europeiska miljöbyrån vuxit med över 50 procent mellan 2000 och 2011, samtidigt som den skapat över 1,3 miljoner arbetstillfällen. Enligt kommissionens beräkningar kommer marknaden för förnybar energi fram till 2020 att ge upphov till 20 miljoner nya arbetstillfällen i Europa. En ambitiös och enhetlig EU-politik och investeringar i förnybar energi, skogsbruk, hållbart jordbruk och markskydd (för att förebygga och motverka hydrologisk obalans) har potentialen att avsevärt främja sysselsättningskapandet.
- F. Målet om hållbar utveckling ingår i Lissabonfördraget, och genomförandet av detta innebär att miljöfrågor ska behandlas på samma nivå som ekonomiska och sociala frågor i den europeiska politikens årliga cykel.
- G. I Europa 2020-strategin för smart och hållbar tillväxt för alla framhålls den avgörande betydelsen av en övergång till gröna och socialt rättvisa ekonomier.
- H. Stelheter på arbetsmarknaden hämmar skapandet av arbetstillfällen, samtidigt som en konkurrenskraftig arbetsmarknad i EU kan bidra till att Europa 2020-strategins sysselsättningsmål uppnås.
- I. Vid konferensen i Cancún 2010 om FN:s ramkonvention om klimatförändringar utfäste sig EU och dess medlemsstater att tillförsäkra de anställda en rättvis övergång som skapar anständigt arbete och arbetstillfällen av god kvalitet. En rättvis övergång för alla i riktning mot en miljömässigt hållbar ekonomi förutsätter god förvaltning för att bidra till målet om hållbar och långsiktig sysselsättning för alla – inbegripet men inte uteslutande högkvalificerade arbetstillfällen –, social delaktighet och fattigdomsutrotning.
- J. De fem pelarna i en rättvis övergång är samråd/fackföreningarnas röst, investeringar i gröna och anständiga arbetstillfällen, grön kompetens, respekt för arbetstagar rättigheter och mänskliga rättigheter och socialt skydd för arbetstagare och samhällen som går i bräschen för övergången till en koldioxidsnål ekonomi.
- K. Arbetstagarna måste vara starkt delaktiga i övergången, för att öka miljömedvetenheten och insikten om behovet av resurseffektivitet och för att minska vår miljöpåverkan.
- L. Expansionsmöjligheterna för gröna jobb inskränks av bristen på kompetens och kompetensglappet, som i sin tur orsakas av flera olika faktorer, bland annat olikhet i hållbarhetskursplanerna, identifierade brister i bestämda sektorer, brist på studenter med nödvändig kompetens inom vetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap, matematik och informationsteknik, samt könskoncentration i vissa sektorer snarare än jämn könsfördelning.
- M. Det finns belägg för att investeringar i energi- och resurseffektivitet och en utveckling av leveranskedjan genom en tydlig industripolitik, liksom skatteväxling från skatt på arbete till andra källor, har potentialen att påverka sysselsättningskapandet i gynnsam riktning.

- N. Europa är utsatt för global konkurrens, och överkomliga energikostnader, fullbordandet av EU:s inre marknad och ett bättre investeringsklimat för hållbar tillväxt och sysselsättningskapande spelar en avgörande roll.
- O. Vissa sektorer, såsom energieffektiva byggnadsrenoveringar, är plats specifika och kan inte ut- eller omlokaliseras.
- P. Osäkerhet och bristande samstämdhet i de politiska riktlinjerna samt brist på tydliga mål hindrar investeringar, kompetensutveckling och forskning och utveckling och motverkar därmed utvecklingen av sysselsättningsmöjligheter.
- Q. Större samhällsmedvetenhet om vikten av en grön ekonomi skulle öka sysselsättningsmöjligheterna.
- R. Tydliga och fastställda mål på medellång och lång sikt, inbegripet EU:s energieffektivitets- och föroreningsmål, kan bli viktiga drivkrafter för en förändring. I detta sammanhang har också unionslagstiftningen en viktig funktion att fylla. Målinriktade investeringar som skapar arbetstillfällen, bland annat för utveckling av leveranskedjor inom EU, bör uppstå ur en tydlig politisk ram och vara konsekventa med den.
- S. Den offentliga sektorn och de lokala och regionala myndigheterna kan spela en avgörande roll för att underlätta övergångarna till en grön ekonomi och skapa inkluderande arbetsmarknader.
- T. Instrument såsom miljömärken, Emas och miljöanpassad offentlig upphandling (MOU) bidrar till att skapa gröna jobb.
- U. Mikroföretag och små och medelstora företag är en av de viktigaste källorna till sysselsättning i EU, står för mycket mer än 80 procent av alla arbetstillfällen och har varit ledande inom många ”gröna” sektorer, men de kan ha särskilt svårt att förutse vilken kompetens som behövs och att ta till vara jobbpotentialen.
- V. De integrerade riktlinjerna är centrala för samordningen av medlemsstaternas ekonomiska politik och sysselsättningspolitik och utgör grundvalen för landsspecifika rekommendationer. De bör stödja Europa 2020-målen, särskilt sysselsättningsmålet, bland annat genom att främja nya arbetstillfällen av hög kvalitet, inklusive genom grön sysselsättning.
- W. Kvinnorna måste i lika stor utsträckning som männen gynnas av skapandet av lämpliga gröna jobb, och glastaket måste krossas.
- X. Kvinnorna har drabbats oproportionerligt hårt av krisen och åtstramningspolitiken, och gröna jobb har visat sig vara mer kriståliga än andra.
- Y. Det civila samhället har en avgörande roll att spela i övergången till en grön ekonomi samt i kampen för jämställdhet.

- Z. Koldioxid snåla sektorer tenderar att ha högre arbetsproduktivitet, och löneandelen har minskat i mindre grad inom dessa sektorer än i de 15 mest förorenande industrierna.
- AA. Eurobarometers uppgifter om gröna jobb i små och medelstora företag visar att energisparande och minskning av avfall och råvaruförbrukning har blivit ekonomiskt fördelaktigt.

Mot en grön ekonomi – möjligheter för arbetsmarknaden

1. Europaparlamentet framhåller att en övergång i riktning mot hållbara samhällen och ekonomier, bland annat till hållbara mönster för konsumtion och produktion, kan ge möjligheter både till skapande av nya arbetstillfällen av hög kvalitet och omvandling av befintlig sysselsättning till gröna jobb inom snart sagt alla sektorer och längs med hela värdekedjan: från forskning till produktion, distribution och underhåll, och i nya gröna högteknologiska sektorer, t.ex. förnybar energi, och i traditionella industrier, t.ex. tillverknings- och byggindustrin, eller inom jordbruk och fiske, eller tjänstesektorer, t.ex. turism, catering, transport och utbildning. Parlamentet framhåller samtidigt att investeringar i förnybar energi och energieffektivitet förutom att skapa många arbetstillfällen bidrar till bibehållandet av den europeiska ekonomins och industrins konkurrenskraft samt till att minska Europas energiberoende.
2. Europaparlamentet understryker att tillgången på två tredjedelar av de tjänster som har sitt ursprung i naturen minskar – däribland bördiga jordar, rent vatten och ren luft – samtidigt som den globala uppvärmningen och förlusten av biologisk mångfald närmar sig de gränser över vilka oåterkalleliga konsekvenser för våra samhällen och den naturliga miljön inte kan undvikas.
3. Europaparlamentet påpekar att kontinuerlig ekonomisk tillväxt endast är möjlig om hänsyn tas till miljöns begränsningar. Parlamentet betonar därför att en grön ekonomi och ett kretsloppssamhälle kan ge lösningar både för miljön och för ekonomin och samhället i allmänhet.
4. Europaparlamentet betonar att en fullt genomförd miljölagstiftning samt förbättrad miljöintegration och politisk samstämdhet mellan olika sektorer i EU är mycket viktigt för ett fullt utnyttjande av möjligheterna i samband med den gröna ekonomin och därmed för skapandet av gröna jobb.
5. Europaparlamentet noterar att Europeiska miljöbyrån i sin rapport från 2015 framhåller hur otillräckliga de nuvarande åtgärderna är när det gäller att förverkliga målsättningen att bevara den biologiska mångfalden, minska användningen av fossila bränslen samt motverka klimatförändringarna och dess effekt på människors hälsa och miljöns kvalitet.
6. Europaparlamentet konstaterar att övergången bär på stora möjligheter till skapande av lokala arbetstillfällen som inte kan omlokaliseras, och inom områden som inte kan utlokaliseras, samt inom krisdrabbade sektorer såsom byggsektorn. Parlamentet konstaterar att det finns starka belägg för att övergången till en grön ekonomi på det hela taget kommer att påverka sysselsättningen positivt, eftersom hållbar ekonomisk verksamhet, såsom energibesparingar eller ekologiskt jordbruk, är mer

arbetskraftsintensiv än de verksamheter som den ersätter och skulle kunna hjälpa regioner att bli mer självförsörjande.

7. Europaparlamentet anser att en vedertagen definition av ”gröna jobb”, baserad på definitionen från ILO och den internationella konferensen med ILO-statistiker, bör antas.

En rättvis övergång och skapandet av högkvalitativa och hållbara arbetstillfällen

8. Europaparlamentet välkomnar kommissionens uttalande om att strukturomvandlingen bör hanteras på ett socialt ansvarsfullt sätt, samtidigt som behovet av innovation och omstrukturering bland företagen erkänns.
9. Europaparlamentet anser att det för att maximera den gröna ekonomins sysselsättningsskapande nettopotential är avgörande att vi ger den befintliga arbetskraften rätt möjligheter att skaffa sig den nya kompetens som krävs för kretsloppssamhället.
10. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att främja strategier för att säkra och renovera offentliga byggnader i syfte att öka energieffektiviteten och minska förbrukningen.
11. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna, och i förekommande fall kommissionen, att gå in för en ”färdplan för en rättvis övergång” för att sträva efter ambitiösa miljömål och främja följande aspekter: adekvat socialt skydd och ersättning, varaktig sysselsättning och sunda och säkra arbetsvillkor, statliga investeringar i utbildnings-, yrkesutbildnings- och kompetensprogram, respekt för arbetstagar rättigheter och utökad rätt till information, samråd och deltagande för arbetstagare i frågor om hållbar utveckling samt effektiv arbetstagarrepresentation. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att sträva efter att uppnå dessa mål.
12. Europaparlamentet erinrar om att EU:s reviderade arbetsmiljöstrategi om tillämpligt bör ta hänsyn till särskild utveckling inom nya sektorer.
13. Europaparlamentet betonar att det för att förutse förändringar på sysselsättningens område krävs att övergången hanteras på ett utvecklingsföregripande sätt, att insamlingen av tillförlitliga uppgifter om arbetsmarknadens nuvarande och framtida behov förbättras och att europeiska högre utbildningsanstalter involveras, samt att långsiktig planering är väsentlig för att övergången ska bli effektiv och sysselsättningen öka. Parlamentet betonar hur viktiga lokala och regionala myndigheter är för övergången till den grönare ekonomin när det gäller utbildning, infrastruktur, stöd till lokala företag och skapande av stabila arbetstillfällen med löner som regleras av kollektivavtal eller andra tillåtna sätt i enlighet med nationell lagstiftning. Dialogen mellan arbetsmarknadens parter är en nödvändig del av förändringshanteringen. Parlamentet uppmanar kommissionen, medlemsstaterna, regionala och lokala självstyrelseorgan och arbetsmarknadens parter att ta sitt ansvar och gemensamt ta itu med utmaningen samtidigt som de tar hänsyn till subsidiaritetsprincipen.

14. Europaparlamentet konstaterar att arbetsmarknadens parter under de senaste åren gradvis har blivit allt viktigare för övergången till gröna jobb, men påminner om att mer måste göras för att bygga upp en varaktig och hållbar dialog mellan arbetsmarknadens parter som kan hjälpa dem att möta utmaningarna i samband med övergången till en konkurrenskraftig, koldioxidsnål och resurseffektiv ekonomi.
15. Europaparlamentet betonar de nationella regeringarnas betydelse för främjandet av sektorsvis dialog mellan arbetsmarknadens parter, särskilt inom framväxande gröna industrier, och även för att säkerställa deltagandet av små och medelstora företag.
16. Europaparlamentet konstaterar att somliga regioner står inför flera utmaningar än andra på grund av den geografiska koncentrationen av energi- och resursintensiva och förorenande industrier eller av större fattigdom eller arbetslöshet. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna samt lokala och regionala självstyrelseorgan som stöds av EU att samarbeta med arbetsmarknadens parter och tillsammans genomföra färdplaner för en rättvis övergång, inbegripet solidaritetsmekanismer för en socialt rättvis, grön övergång inom de lokala och regionala ekonomierna, med stöd till samhällen och arbetstagare som påverkats av förändringen. Därmed minskas otryggheten på grund av förlorat arbete, och efterfrågan på ny kompetens tillgodoses.
17. Europaparlamentet betonar att lokala myndigheter kan spela en avgörande roll för att skapa fler anständiga och inkluderande arbetstillfällen inom den gröna ekonomin genom att
  - satsa på gröna investeringar,
  - utnyttja offentliga upphandlingar, inklusive sociala klausuler och miljökláusuler inom offentlig upphandling,
  - bygga upp partnerskap, däribland med utbildningsanstalter, för att minska kompetensglappet på den lokala arbetsmarknaden,
  - stödja både gröna små och medelstora företag och miljöanpassningen av små och stora företag,
  - inrätta gröna sysselsättningsprogram som ser till att även utsatta grupper kan dra fördel av den gröna tillväxten.
18. Europaparlamentet vill lyfta fram de belägg som pekar på vikten av att ledningen engagerar sig för att dess arbetskraft i betydande omfattning ska delta i att uppnå dessa förändringar genom förbindelser mellan arbetsmarknadens parter. Parlamentet rekommenderar att ”gröna ombud” från fackföreningarna ska få medverka genom att samarbeta med arbetsgivarna för att stärka miljöanpassningen av ekonomin och göra sina arbetsplatser mera hållbara. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att ge riktat stöd till gemensamma initiativ från arbetstagare och arbetsgivare för miljöanpassning av industrierna.
19. Europaparlamentet anser att pilotprojekt till stöd för vissa av dessa mål bör tas fram.

20. Europaparlamentet välkomnar kommissionens åtagande att utnyttja målinriktade program för rörlighet på arbetsmarknaden i Europeiska unionens program för sysselsättning och social innovation för att främja arbetssökandes rörlighet.

Kompetens för grön sysselsättning

21. Europaparlamentet välkomnar de verktyg för kompetensutveckling och för prognostisering av kompetensbehov som kommissionen föreslagit men betonar att kompetensutvecklingen bör främja utvecklingen av kompetens inom naturvetenskap, teknik, ingenjörskonst och matematik – områden som är allmänt gångbara i en ekonomi. Parlamentet betonar dock att det behövs mera ambitiösa åtgärder och investeringar. Samtliga intressenter på arbetsmarknaden måste vara starkt engagerade på alla nivåer för att förutse framtida kompetensbehov.
22. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att samarbeta med kommissionen för att upprätta en databas med utbildningskurser och arbetstillfällen med anknytning till grön sysselsättning, med målsättningen att förbättra kvaliteten på information, rådgivning och vägledning om karriärer och den kompetens som behövs för att dra fördel av de sysselsättningsmöjligheter som uppstår genom att ekonomin blir miljövänligare.
23. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att se till att uppgiftsinsamling sker inom alla gröna sektorer, inbegripet de som för närvarande förbises, till exempel kollektivtrafiken och detaljhandeln. Parlamentet uppmanar även kommissionen att, i samband med att man bistår de nationella statistikbyråerna och de offentliga arbetsförmedlingarna och stärker användningen av kvantitativa modellverktyg, jämförhetsintegrera uppgiftsinsamlingen från alla delar av den gröna sysselsättningen.
24. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att jämförhetsintegrera framtagandet av ny insamling, uppdelning och analys av uppgifter, till exempel med hjälp av det ekonometriska verktyget Fidelio eller tillsammans med intressenter såsom den internationella konferensen med ILO-statistikere.
25. Europaparlamentet betonar att det krävs en starkare tonvikt på att åtgärda kompetensglappet genom att främja kompetensutveckling.
26. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att hjälpa till att främja kompetensutvecklingen genom uppdatering av kvalifikationer och därtill hörande kursplaner på EU-nivå.
27. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att prioritera en mer omfattande användning av klassificeringssystem såsom Esco, som kan användas för att kartlägga kompetensklyftor.
28. Europaparlamentet betonar betydelsen av bättre synergieffekter mellan utbildningssystemen och de framväxande nya gröna jobb genom bättre samordning mellan utbildningsanstalterna och arbetsgivarorganisationerna samt andra relevanta organisationer.

29. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna, regionala självstyrelseorgan och lokala myndigheter att tillsammans med arbetsmarknadens parter och utbildningsanordnare anta och genomföra strategier för kompetensutveckling och strategier för att förutse framtida kompetensbehov, med målsättningen att förbättra allmän, sektorsspecifik och yrkesspecifik kompetens. Parlamentet betonar dessutom vikten av partnerskap och förtroende mellan utbildningsanstalter, företag, arbetsmarknadens parter och myndigheter.
30. Europaparlamentet konstaterar att dessa strategier bör omfatta en grundlig bedömning av vilken typ av gröna jobb som ska skapas och på vilken nivå, samt av vilken kompetens och vilka kunskaper som krävs, som leder till föregripande och kartläggning av kompetensluckor samt målinriktade program för yrkesutbildning och livslångt lärande med fokus på att matcha kompetens och arbetstillfällen i syfte att öka sysselsättningen. Parlamentet betonar behovet av att både friställda arbetstagare och lågkvalificerade arbetstagare som löper risk för att bli utestängda från arbetsmarknaden aktivt får delta i dessa strategier genom att se till att kompetensutbildningen är målinriktad, tillgänglig och kostnadsfri för dessa arbetstagare.
31. Europaparlamentet noterar att det enligt Cedefop är bättre att anpassa läroplaner så att de inbegriper miljömedvetenhet samt förståelse för hållbar utveckling och företags effektivitet än att föreslå nya utbildningsprogram.
32. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna samt regionala och lokala myndigheter att i systemen för yrkesutbildning och allmän utbildning ta med kompetens och färdigheter från områdena hållbar utveckling och miljö, i synnerhet genom att stärka yrkesutbildning och genom att främja forskningscentrumens möjligheter att utveckla teknik, projekt och patent för grön produktion i samarbete med nya gröna företag. Parlamentet uppmanar till utbyten mellan olika forskningscentrum och nätverk av företag och yrkesverksamma. Parlamentet påminner om hur viktigt det är med kompetens inom vetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik och om behovet av att se till att fler kvinnor studerar sådana ämnen.
33. Europaparlamentet efterlyser en ambitiös strategi för skapande av hållbara arbetstillfällen, bland annat genom att ta itu med kompetensglappet med särskilt fokus på att tillgodose den grönare ekonomins kompetensbehov.
34. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att dra nytta av utvecklingen inom denna sektor, skapa högkvalificerade lärlingsplatser för att ge unga specialkunskaper och utbildning och bidra till att åtgärda den höga ungdomsarbetslösheten.
35. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att inom ramen för övergången till en grön ekonomi ta hänsyn till att kvinnor och flickor behöver få bättre tillgång till livslångt lärande, särskilt inom områden med stor grön jobbpotential, såsom naturvetenskap, teknik, ingenjörskonst eller ny och digital teknik, med målsättningen att stärka kvinnornas ställning i samhället, bekämpa könsstereotyper och skapa arbetstillfällen som till fullo motsvarar kvinnors behov och möjligheter.
36. Europaparlamentet uppmanar kommissionen, medlemsstaterna samt regionala och lokala myndigheter att systematiskt jämställdhetsintegrera utformningen,

genomförandet och övervakningen av strategier på samtliga nivåer för skapandet av gröna jobb i syfte att säkerställa lika möjligheter, med beaktande av de utmaningar som skapandet av gröna jobb innebär på landsbygden. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna samt regionala och lokala myndigheter att satsa mera på att ge kvinnor möjlighet att till fullo medverka i utformningen av politiken och beslutsfattandet kring samt genomförandet av en strategi för grön sysselsättning vilken inbegriper grön kompetens.

37. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att lyfta fram och inleda en offentlig debatt om konceptet ”utbildning för hållbar utveckling”, med särskild tonvikt vid flickors och kvinnors utbildning. Medlemsstaterna och kommissionen uppmanas att främja strategier för att uppmuntra fler kvinnor att utbilda sig inom områdena naturvetenskap, teknik, ingenjörskonst, matematik och entreprenörskap samt att koppla agendan för gröna jobb till kvinnors egenmakt genom utbildning. Parlamentet begär att det införs tydliga mål för och övervakning av rekryteringen av kvinnor till gröna jobb genom lärlingsprogram. Parlamentet efterlyser även åtgärder för att uppmuntra kvinnor att delta i yrkesutbildning och livslångt lärande inom de gröna sektorerna.
38. Europaparlamentet uppmanar eftertryckligen kommissionen och medlemsstaterna att tillämpa en ny, social och klimatvänlig tillväxtindikator som innefattar icke-ekonomiska aspekter av välbefinnande och som i första hand fokuserar på frågor med kopplingar till hållbar utveckling, till exempel jämställdhet, fattigdomsminskning och lägre utsläpp av växthusgaser.
39. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna och kommissionen att utforma all politik avseende den gröna sysselsättningen i nära samråd med det civila samhället.
40. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att anta en jämställdhetsstrategi på EU-nivå för 2015–2020, där hänsyn tas till Europa 2020-strategins sysselsättningsmål för smart och hållbar tillväxt för alla.
41. Europaparlamentet betonar behovet av målinriktade myndighetsåtgärder och offentliga tjänster för att involvera alla berörda arbetsmarknadsaktörer, däribland arbetsgivarorganisationer och arbetstagarorganisationer, för att åtgärda kompetensglappet. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna samt regionala och lokala myndigheter att upprätta mekanismer för att utbilda arbetskraftsmyndigheternas och arbetsförmedlingarnas personal så att de låter den kompetens som behövs för grön sysselsättning ingå i all arbetsmarknadspolitik samt att utarbeta metoder för att bedöma effekten av sådan utbildning. Parlamentet betonar vikten av att europeiska utbildningsanstalter ökar sina insatser för att anpassa sina program så att de motsvarar behoven inom en grönare ekonomi och på arbetsmarknaden i allmänhet.
42. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att införa regelverk som uppmuntrar innovation inom den gröna ekonomin.

En konsekvent politik för fullt tillvaratagande av jobbpotentialen i hållbara ekonomier

43. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att anta ambitiösa, långsiktiga och väl sammanhållna ramar inom lagstiftning, budgetpolitik och finanser

för hållbara investeringar och att uppmuntra till innovation, så att sysselsättningspotentialen i dessa förändringar fullständigt kan tas till vara. Parlamentet påpekar att politiken bör utvecklas som ett led i en långsiktig ram, som innefattar mål och indikatorer för mätning av framstegen med måluppfyllandet.

44. Europaparlamentet betonar att samordning inom hela kommissionen och mellan relevanta ministerier på nationell nivå är viktigt för att åstadkomma en övergripande, förvaltningsomfattande ram för förändring som har förmågan att ägna nödvändig uppmärksamhet åt övergångens fördelningseffekter.
45. Europaparlamentet konstaterar att huruvida initiativet för grön sysselsättning lyckas eller misslyckas beror på ambitionsnivån i kommissionens bindande mål för förnybar energi och energieffektivitet och på vilka investeringar i teknik för förnybar energi och energieffektivitetsprogram som medlemsstaterna åtar sig att göra.
46. Europaparlamentet påpekar att kommissionen och medlemsstaterna har ansvar för att genomföra en konsekvent politik för främjande av förnybar energiproduktion och ökad energieffektivitet, avsedd att få i gång lokal och regional utveckling och skapa högkvalitativa lokala arbetstillfällen. Parlamentet betonar att förnybar energi och energieffektivitet under de kommande åren kan bli en av de främsta källorna till arbetstillfällen i Europa.
47. Europaparlamentet erinrar om att energioberoende inom EU:s territorium fortfarande är ett av de långsiktiga målen för unionens ekonomiska politik och energipolitik. Parlamentet vidhåller också att hänsyn ovillkorligen måste tas till investeringarnas territoriella dimension, eftersom den bidrar till att uppnå unionens politiska mål när det gäller territoriell sammanhållning för att koppla samman landsbygds- och stadsområden.
48. Europaparlamentet ser positivt på att kommissionen tog med arbetstillfällen med anständiga villkor i EU:s förhandlingsmandat för klimatkonferensen i Paris (COP 21) och därmed bygger vidare på Cancúnöverenskommelsen från 2010 och efterföljande initiativ. Parlamentet uppmanar kommissionen att hålla fast vid den ”rättvisa övergången” i sin förhandlingsposition.
49. Europaparlamentet uppmanar EU och medlemsstaterna att fastställa bindande energibesparings- och energieffektivitetsmål och att stödja ett system med vita certifikat som ett verktyg för att göra det lättare att nå EU:s energibesparingsmål. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att fullt ut genomföra och säkerställa efterlevnaden av energieffektivitetsdirektivet och att som ett minimum fortsätta att beslutsamt verka för att energieffektivitetsmålen ska nås till 2030.
50. Europaparlamentet stöder EU:s åtagande att i samarbete med andra internationella partner driva på en rättvis och global övergång till en inkluderande grön ekonomi.
51. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att oinskränkt respektera och genomföra de nya bestämmelserna i den reviderade unionslagstiftningen om offentlig upphandling och att överväga att undersöka om införandet av miljökriterier och sociala kriterier i deras respektive politik för offentlig upphandling skulle kunna stimulera skapandet av arbetstillfällen i den grönare ekonomin. Parlamentet betonar att återstående rättsliga

oklarheter i samband med användning av sociala klausuler och miljöklausuler inom offentlig upphandling skulle kunna klargöras.

52. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att vidta åtgärder som främjar en förnyelse av reparationssektorn, vilket skulle skapa nya och till sin natur redan ekologiska arbetstillfällen.
53. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att se till att allmännyttiga tjänster bidrar till en rättvis övergång till en hållbar ekonomi, framför allt genom att på ett förutseende sätt se till att tjänster såsom kommunikationer, energi, transporter och avfalls- och vattenhantering utförs på ett hållbart sätt.
54. Europaparlamentet fördömer kraftfullt återkallandet av lagstiftningspaketet för ett kretsloppssamhälle, vars bestämmelser skulle ha bidragit till att skapa upp till 180 000 nya arbetstillfällen i EU bara inom avfallshanteringssektorn. Parlamentet uppmanar därför kommissionen att uppfylla sitt åtagande om att snarast möjligt föreslå en ambitiös avfallslagstiftning som bör syfta till minskning i tidigare led, utarbetande av nya återvinningsmål samt nya kriterier för beräkning av det material som faktiskt återvinns, samtidigt som den respekterar medlemsstaternas ansvar.
55. Europaparlamentet uppmanar även kommissionen att överväga att införa kriterier för att gynna företag som har positiva och hållbara rutiner för bortskaffande av avfall.
56. Europaparlamentet inser att man kan skapa betydande möjligheter till grön sysselsättning i EU:s landsbygdsområden genom att knyta samman en hållbar jordbruksproduktion med övervakning och skydd av den biologiska mångfalden på jordbruksföretagen och smart märkning av jordbruksprodukters miljöpåverkan för att stimulera konsumenternas efterfrågan på produkter som främjar den biologiska mångfalden.
57. Europaparlamentet konstaterar att en hållbar skogsförvaltning har verklig potential när det gäller att skapa arbetstillfällen och samtidigt aktivt bidra till att begränsa klimatförändringarna och bevara den biologiska mångfalden.
58. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att använda den europeiska planeringsterminen och översynen av Europa 2020-strategin till stöd för skapandet av gröna jobb. Parlamentet uppmanar kommissionen att utfärda landsspecifika rekommendationer som bidrar till att sysselsättningen kan öka och de ekologiska fotavtrycken minska. Parlamentet vill ha detaljerade och oberoende studier om kostnaderna för och fördelarna med att beskattningen läggs om (t.ex. från arbetskraft till miljö) samt att subventioner avskaffas fram till 2020.
59. Europaparlamentet betonar att sådana rekommendationer skulle kunna omfatta en skatteväxling från skatt på arbete till andra källor och att en sådan skatteväxling bör syfta till att förändra miljöförstörande beteende men får inte ha negativ påverkan på de sociala trygghetssystemen eller oproportionerligt påverka låginkomsttagare.
60. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att fasa ut direkt och indirekt miljöskadliga subventioner, däribland men inte enbart subventioner för fossila

bränslen. Parlamentet uppmanar kommissionen att utveckla modeller som medlemsstaterna kan genomföra för att flytta skatten från arbete till miljöföroreningar och att beakta varors och tjänsters miljöpåverkan i enlighet med principen att förorenaren betalar. Parlamentet uppmanar kommissionen att till medlemsstaterna utfärda landsspecifika rekommendationer som kan bidra till att främja grön sysselsättning och minska de ekologiska fotavtrycken. Parlamentet uppmanar vidare kommissionen att på ett proaktivt sätt integrera miljö- och klimataspekter i den europeiska planeringsterminen för att stödja skapandet av gröna jobb.

61. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att införa riktade subventioner och/eller skattelättnader för nystartade företag och för mikroföretag och små och medelstora företag som erbjuder varor och tjänster med ett stort mervärde för miljön, inklusive en allmänt minskad kolhalt.
62. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att öka den politiska samstämdheten och sammanhållningen och stärka de politiska åtagandena på högsta nivå inom anknytande områden, såsom beskattning av kapital och företagsintäkter, beskattning av finansiella transaktioner eller bekämpning av skattebedrägerier och skatteundandragande.
63. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att förnya sitt åtagande om Europa 2020-strategin och utan dröjsmål, senast 2015, lägga fram halvtidsöversynen av den. Parlamentet uppmanar kommissionen att på nytt bekräfta målen i den europeiska planeringsterminen och att ta hänsyn till resultattavlan för makroekonomiska obalanser och översynen av Europa 2020-strategin samt att föreslå mera ambitiösa sociala mål och miljömål för 2030 och 2050. Parlamentet betonar att en exakt, metodiskt grundad och gemensam övervakning av gröna jobb också skulle kunna hjälpa medlemsstaterna att bedöma effektiviteten i sin miljö- och arbetsmarknadspolitik och stärka de verktyg som tagits fram på EU-nivå för att följa framsteg och övervaka sysselsättningsriktlinjerna inom ramen för Europa 2020-strategin.
64. Europaparlamentet betonar sysselsättningsmöjligheterna i anslutning till klimat- och energipaketet för 2030 och den framtida miljölagstiftningens betydelse när det gäller att nå EU:s långsiktiga miljömål och skapa sysselsättning och grön tillväxt.
65. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att se innovation som grundvalen för Europas industri och att utarbeta aktiva strategier för att se till att sociala övergångar hanteras väl och att behållningen sprids i hela Europa. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att stödja framväxten av nya försörjningskedjor och industrinätverk inom resurseffektivitet, varor och tjänster genom en hållbar industripolitik och incitament för marknadsomvandling.
66. Europaparlamentet betonar att medlemsstaterna måste förbereda sina ekonomier för en koldioxidsnål, resurs- och energieffektiv framtid och samtidigt ta hänsyn till den eventuella risken för omlokalisering av arbetstillfällena och koldioxidläckage på grund av klimatpolitikens effekter.
67. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att öka de internationella insatserna för att utforma en global miljöpolitik som kan begränsa

skadorna till följd av utlokalisering av industriproduktionen utanför EU och till följd av koldioxidläckage.

68. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att snarast lägga fram sitt förslag till reform av EU:s utsläppshandelssystem, med beaktande av behovet av att skydda industrier som löper en betydande risk för koldioxidläckage.
69. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att ta upp grön sysselsättning i samband med genomförandet av energiunionen.

Att investera i skapandet av hållbar sysselsättning

70. Europaparlamentet betonar att det behövs rätt blandning av åtgärder på tillgångs- och efterfrågesidan, vilken kan åstadkommas genom att kombinera skapandet av arbetstillfällen med matchande aktiv arbetsmarknadspolitik som anpassats till behoven på de olika lokala arbetsmarknaderna.
71. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att bland annat inom ramen för Europeiska fonden för strategiska investeringar (Efsi) främja högkvalitativa investeringar inriktade på att bli till nytta för samhället och ekonomin, till exempel hållbara högkvalitativa arbetstillfällen, jämställdhet, högkvalitativ utbildning och innovation för att främja övergången till en grön ekonomi och bekämpa energifattigdom. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att koncentrera investeringarna till områden där de påverkar arbetsmarknaden gynnsamt, i syfte att skapa hållbara arbetstillfällen med fullt socialt skydd och bekämpa arbetslösheten. Parlamentet betonar att finansierade projekt ska bidra på ett mätbart sätt till Europa 2020-strategin. Parlamentet påpekar i detta sammanhang att skapandet av arbetstillfällen inom de gröna sektorerna har förblivit positiv under hela recessionen.
72. Europaparlamentet framhåller att investeringar i energieffektivitet kan främja sysselsättningsskapande och ekonomisk utveckling på det lokala planet och minska energifattigdomen, och att det kostnadseffektivaste sättet att erbjuda långsiktiga lösningar på energifattigdomen, som berör så många som 125 miljoner människor i Europa, består i att man ser till att byggnader är energieffektiva, vilket också är viktigt för att säkerställa en effektivare användning av den europeiska energin och skapa gröna jobb. Parlamentet upprepar att det också är mycket viktigt att garantera säkerheten i byggnader. Kommissionen uppmanas att så snart som möjligt presentera sitt initiativ om smart finansiering av smarta byggnader.
73. Europaparlamentet rekommenderar att målen i fråga om klimat, förnybar energi och energieffektivitet bör betraktas som investeringsmål och viktiga principer för politiska åtgärder.
74. Europaparlamentet varnar för stödverksamhet som medför negativa miljömässiga och sociala effekter, eftersom detta undergräver den politiska samstämdhet som krävs för att få ut så mycket som möjligt av sysselsättningspotentialen hos gröna jobb.
75. Europaparlamentet rekommenderar en satsning på målinriktade kvalitetsinvesteringar i viktiga allmännyttiga tjänster såsom kommunikationer, energi, transporter och avfalls-

och vattenhantering för att stödja hållbara förfaranden för offentlig upphandling och integrering av grön kompetens.

76. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att dra full nytta av de möjligheter som erbjuds av den rättsliga ramen kring de europeiska struktur- och investeringsfonderna och andra källor till EU-finansiering för att främja hållbara projekt som skapar gröna jobb, och att göra EU-finansiering och finansiella instrument så lättillgängliga som möjligt för lokala myndigheter, med tydliga, enkla bestämmelser och överkomliga minimitrösklar för stödberättigande.
77. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att använda den eftervalsöversyn av den fleråriga budgetramen som ska göras 2016 som ett tillfälle att främja den grönare övergången för våra ekonomier.
78. Europaparlamentet konstaterar att det finns möjlighet att få stöd från ESF för att bidra till att stödja grön ekonomisk tillväxt och sysselsättningsökning, och uppmanar de nationella regeringarna och de relevanta nationella myndigheterna att överväga att använda denna finansiering mer aktivt för att främja skapande av ekonomiskt berättigade och ekonomiskt hållbara gröna jobb.
79. Europaparlamentet noterar att vissa medlemsstater har gjort betydande framsteg med miljöanpassningen av ekonomin, och uppmanar unionen och medlemsstaterna att främja utbyte av idéer, kunskap, erfarenhet och bästa praxis på detta område för att säkerställa en smidig övergång.
80. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna och den privata sektorn att använda instrument såsom ekodesign, miljömärken, Emas och miljöanpassad offentlig upphandling (MOU), eftersom de kan stödja den gröna ekonomin och därmed bidra till att skapa gröna jobb. Parlamentet uppmanar kommissionen att tillhandahålla vägledningsverktyg för att skapa gynnsamma marknadsvillkor så att dessa frivilliga verktyg antas fullt ut.
81. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att öka ansträngningarna för att införa ett revisionssystem enligt europeisk standard (ISO 14000) för miljöadministration.

Små och medelstora företag

82. Europaparlamentet stöder målen i den gröna handlingsplanen för små och medelstora företag samt de åtgärder som inriktas på små och medelstora företag, däribland inrättandet av ett europeiskt expertcentrum för resurseffektivitet som ska ge råd till och hjälpa små och medelstora företag som försöker förbättra sina resultat i fråga om resurseffektivitet, stödja grönt entreprenörskap, ta vara på möjligheterna till grönare värdekedjor och göra det lättare för gröna små och medelstora företag att komma in på marknaden. Parlamentet anser att informationsverksamhet och tekniskt stöd är avgörande för att små och medelstora företag aktivt ska delta i kretsloppssamhället.
83. Europaparlamentet understryker vikten av att främja kvinnligt entreprenörskap inom den gröna ekonomin, mer samarbetsbaserade företagsmodeller, såsom kooperativ och sociala företag samt kvinnliga lantbrukare och familjelantbruk; kvinnors tillgång till

mikrofinansiering; skapande av gröna jobb inom den offentliga sektorn och pilotprojekt för jämställdhetsrelaterade kvalitetskriterier för företag i samband med offentlig upphandling.

84. Europaparlamentet påminner om att de små och medelstora företagen har en enorm potential för att skapa sysselsättning, särskilt bland ungdomar, och för att främja system där yrkesutbildning varvas med praktik.
85. Europaparlamentet framhåller att Europeiska fonden för strategiska investeringar (Efsi) skulle kunna underlätta för mikroföretag och små och medelstora företag att bedriva verksamhet som i hög grad är samhälls- och miljöinnovativ.
86. Europaparlamentet påminner om att Eurobarometers uppgifter om gröna jobb i små och medelstora företag visar att energibesparingar och minskning av avfall och råvaruförbrukning har blivit ekonomiskt fördelaktigt.
87. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att stimulera nya affärsmodeller, t.ex. kooperativa företag, i arbetet med att effektivisera produktions- och distributionsprocesser, anta innovativa lösningar för att spara resurser och erbjuda hållbarare produkter och tjänster.
88. Europaparlamentet påpekar att små och medelstora företag kan skapa tillväxt och arbetstillfällen enbart om det finns gynnsamma möjligheter till incitament även genom den gröna ekonomin.
89. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att se till att gröna incitament för små och medelstora företag har meningsfull inverkan där de bäst behövs.
90. Europaparlamentet påpekar att små och medelstora företag och mikroföretag är viktiga drivkrafter för sysselsättningskapandet i Europa. Parlamentet påpekar att dessa företag ställs inför särskilda utmaningar när de vill tillvarata de sysselsättningsmöjligheter som en grön övergång erbjuder, framför allt i fråga om tillgång till finansiering, yrkesutbildning och att åtgärda kompetensglappet. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att vidta ambitiösa åtgärder för att tillhandahålla stöd som gör det lättare att skapa gröna jobb inom små och medelstora företag och mikroföretag, bland annat i form av målinriktad information, medvetandehöjande, tekniskt stöd samt tillgång till finansiering och yrkesutbildningsåtgärder.
91. Europaparlamentet påpekar att en grönare värdekedja som omfattar återtillverkning, reparation, underhåll, återvinning och ekodesign kan innebära betydande affärsmöjligheter för många små och medelstora företag.
92. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet och kommissionen samt till medlemsstaternas regeringar och parlament.

MOTIVERING

Kommissionens initiativ för grön sysselsättning¹ offentliggjordes i juli 2014 tillsammans med den gröna handlingsplanen för små och medelstora företag² (som också omfattas av detta betänkande) och meddelandet om kretsloppssamhället.

Avsikten med initiativet är att bygga vidare på arbetsdokumentet från 2012 *Exploring the employment potential of Green Growth*³ som är en del av sysselsättningspaketet, där det framhölls att det fram till 2020 skulle kunna skapas upp till 20 miljoner arbetstillfällen i den gröna ekonomin och där det tas hänsyn till sysselsättningsriktlinjerna, där medlemsstaterna uppmanas att ”främja [...] skapandet av arbetstillfällen på alla områden, bl.a. inom grön sysselsättning och på vårdområdet”⁴.

Man kan fråga sig hur begreppet ”gröna jobb” ska definieras, framför allt då man för statistikändamål försöker följa utvecklingen av gröna jobb. Enligt ILO är gröna jobb ”anständiga arbetstillfällen som

- minskar förbrukningen av energi och råvaror,
- begränsar utsläpp av växthusgaser,
- minimerar avfall och förorening,
- skyddar och återställer ekosystem”.

Ett antal av dem som bidragit till detta betänkande, bland annat Europeiska sammanslutningen för hantverksföretag och små och medelstora företag (UAPME) och professor Paul Ekins från University College London framhöll för föredraganden att det skulle vara till större nytta om man inordnade begreppet gröna jobb i det större sammanhanget av att ”göra ekonomin miljövänligare”, eftersom detta är lämpligare på tal om produkter, processer och tjänster, och att detta tänkesätt måste få genomsyra all politik, såsom budget-, sysselsättnings-, arbetsmarknads-, utbildnings-, forsknings-, innovations-, klimat- och energipolitiken.

Den gröna ekonomin tar som bakgrund ett antal utmaningar som kommissionen förtecknat: ”Ineffektiv resursanvändning, ett ohållbart tryck på miljön, klimatförändringar samt social utestängning och ojämlikhet [...]”⁵. Allt sådant, liksom också den höga arbetslösheten, är samhällspåverkande faktorer som är välkända för detta utskott. Dessa utmaningar kommer givetvis att påverka arbetslivet. Som ett exempel kan nämnas att den ledande supermarketkedjan ASDA uppskattar att 95 procent av dess färska grönsaker hotas av klimatförändringarna och att en tredjedel står inför ett allvarligt hot⁶.

---

¹ *Initiativ för grön sysselsättning: Ta vara på den gröna ekonomins jobbpotential* (COM(2014)0446).

² Kommissionens meddelande *Grön handlingsplan för små och medelstora företag* COM(2014)0440).

³ Arbetsdokument från kommissionens avdelningar *Exploiting the employment potential of green growth* (SWD(2012)0092).

⁴ Rådets beslut [2010/707/EU](#) av den 21 oktober 2010 om riktlinjer för medlemsstaternas sysselsättningspolitik, EUT L, 24.11.2010.

⁵ *Initiativ för grön sysselsättning: Ta vara på den gröna ekonomins jobbpotential* (COM(2014)0446).

⁶ *Preparing for the Perfect Storm – skills for a sustainable economy*, rapport från den brittiska

Behovet av att låta den gröna ekonomin genomsyra all politik framgick av ett av de huvudsakliga kraven som framfördes till föredraganden av många bidragslämnare, nämligen att det behövs en konsekvent och heltäckande politisk ram som skulle ge en förutsägbar omgivning för yrkesutbildning och investeringar. Inkonsekvenser i fråga om politik och incitament sades ofta hindra framsteg och begränsa sysselsättningspotentialen. I en sådan politik måste man också anta ett långsiktigt perspektiv: Byggnader som uppförs i dag kan finnas kvar i femtio år framöver och måste därför uppfylla de striktaste normerna i fråga om energieffektivitet och hållbart byggande. Vid investeringar i stora anläggningar för förnybar energi måste man se längre än till 2020.

Tre erkänt effektiva drivkrafter utpekades av professor Ekins med flera. De har också föreslagits av kommissionen och parlamentet, men förslagen har inte fått tillräckligt genomslag. Det handlar om:

- En miljöskattereform så att skattebördan överflyttas från sysselsättning till miljökostnader, varvid det dock måste ses till att beskattningen inte blir regressiv, alltså relativt sett belastar låginkomsttagare hårdare än höginkomsttagare. Detta kunde ytterligare förbättras genom fortlöpande användning av den europeiska planeringsterminen och nationella rekommendationer. I konsekvensens namn bör man också sträva efter att avskaffa subventioner som går till förorenande eller koldioxidintensiva sektorer och motverkar sitt eget syfte.
- Energi- och resurseffektivitet. Europaparlamentet har konsekvent framhållit vilken potential det finns inom detta område, inte minst genom att man åtgärdar energieffektiviteten och samtidigt bekämpar bränslefattigdomen med hjälp av ett omfattande isoleringsprogram¹. Direktivet om byggnaders energiprestanda² skulle uppskattningsvis leda till att två miljoner arbetstillfällen kan skapas, och det ligger i sakens natur att många av dem inte skulle utlokaliseras. Energieffektivitetsdirektivet gav ytterligare drivkraft åt detta. Effekterna kan dock inte komma till sin rätt annat än om direktiven genomförs effektivt (och för detta ändamål kan det komma att behövas starkare verkställighetsmekanismer) och stöds av de investeringar och den yrkesutbildning som behövs. Det råder en betydande efterfrågan på bättre resurseffektivitet: UEAPME hänvisade till uppgifter från Eurobarometer, av vilka det framgick att 93 procent av de små och medelstora företagen vidtar åtminstone en åtgärd för att bli mera resurseffektiva³.
- Utveckling av leveranskedjan så att alla led inom den blir till nytta för sysselsättning och ekonomi inom EU. Det råder ett uppenbart behov av en industripolitik med investeringsstyrning i riktning mot till exempel industrin för förnybar energi och uppmuntran till sådana investeringar, vilka skulle kunna öka sysselsättningen i landsbygdsområden och f.d. industriområden. Utveckling av leveranskedjan behövs också för att driva på förändringar och för att alla delar inom ett företag ska kunna

---

miljöorganisationen IEMA (Institute of Environmental Management and Assessment) 2015.

¹ Europaparlamentets resolution av den 11 juni 2013 om subventionerat boende i Europeiska unionen (2012/2293(INI)).

² Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/31/EU av den 19 maj 2010 om byggnaders energiprestanda.

³ Eurobarometern, Flash, nr 381 – 2014.

bemöta utmaningar. Många företag samarbetar inte med leveranskedjorna om utsläpp, åtgärder för klimatsäkring eller om resurseffektivitet.

Arbetstagarnas engagemang är avgörande för att en övergång till en grön ekonomi ska kunna förverkligas. Vissa sektorer kommer att uppleva genomgripande förändringar eller rentav gå tillbaka, och denna förändring kommer att kunna hanteras mera positivt om det ges effektivt stöd och effektiv omskolning, tillsammans med eventuella omläggningar av produktionen. Här har EU:s fonder en viktig funktion att fylla om de används effektivt. På sektornivå är de europeiska företagsråden viktiga för hanteringen av förändringen. Deltagande från arbetstagarhåll handlar också om hjälp till att skapa möjligheter. ”Gröna ombud”, alltså motsvarigheten till skyddsombud, kan vara till nytta för att leda medvetenheten och förändringen, såsom det framgick av rapporten från brittiska Trades Union Congress, *The Union effect*¹. Det brittiska företaget PHS Group har till exempel inrättat ett nätverk av miljömästare, med rätt kompetens och sakkunskap och möjlighet att få officiellt erkännande för denna kompetens, vilka har hjälpt till med att minska kostnaderna för lyse och gjort avsevärda framsteg med materialåtervinning och tillvaratagande av material.

Arbetstagarnas engagemang är viktigt också därför att arbetet bör vara anständigt, med skälig lön, goda arbetsvillkor och en sund arbetsmiljö som ledstjärna. Inom somliga gröna sektorer är förbindelserna mellan arbetsmarknadens parter rätt svagt utvecklade, både på arbetsgivar- och arbetstagnivå, och uppmuntran bör ges till en ny dialog mellan arbetsmarknadens parter. Den nya arbetsmiljöstrategin bör ta hänsyn till nya eller förändrade risker inom sektorer som är stadda i utveckling.

När företagen vill eller behöver vidta åtgärder för att göra sin verksamhet mera hållbar litar många av dem inte på att de kan hantera, antingen riskerna eller förändringsprocessen. Det kan också tänkas att de märker att de inte kan få tag på arbetstagare med rätt kompetens. I kommissionens meddelande ingår det ett antal positiva förslag, och vi behöver en helhetssyn på frågorna, så att vi börjar förstå varför hållbarhet är viktigt för företagen och för samhället i stort. Redan på skolstadiet behövs det en allmän medvetenhet om principerna för hållbarhet, och det råder fortfarande brist på studenter som specialiserar sig på vetenskap, teknik, ingenjörsvetenskap och matematik. Detta gäller framför allt bland flickor och är ett ständigt aktuellt problem. Från Storbritanniens riksomfattande studentsammanslutning, National Union of Students (NUS), fick vi veta att 60 procent av förstaårsstudenterna är intresserade av att få veta mer om hållbarhet, oavsett vilket ämne de studerar. Detta intresse måste utvecklas, tillsammans med allmän kompetens, om det är meningen att grön sysselsättning ska bli ett grundläggande tänkesätt. De studerande är villiga att vara med och utforma lämpliga kurser. NUS påpekade att om vi söker efter ledarskap i dessa frågor bör vi erinra oss att 80 procent av världens ledare är akademiskt utbildade och att vad som händer vid universiteten och högskolorna kan utforma vår framtid.

Åtskilligt kan också göras på sektornivå, såsom det framgick av projektet GreenVET från Föreningen för europeiska stålproducenter (Eurofer)². Inom ramen för det projektet hoppas man att med hjälp av ingående utbildning om det juridiska och tekniska sammanhang (medräknat resurseffektiviteten) som stålindustrin arbetar i kunna låta dessa former av

---

¹ *The Union Effect – greening the workplace*, TUC, https://www.tuc.org.uk/sites/default/files/The_Union_Effect_Greening_The_Workplace_Covers_2014_All.pdf

² http://www.gt-vet.com/?page_id=18

ackrediterad yrkesutbildning medge ökad rörlighet inom sektorn och en överföring av sakkunskap. Bland verktygen för att fylla kompetensglappet bör vi även sträva efter validering av resultaten av formellt och icke-formellt lärande samt erkännandet av denna validering. Såsom det påpekades för föredraganden är det många arbetstagare som förvärvar kompetens genom praktisk erfarenhet, men denna kompetens erkänns aldrig formellt, vilket hindrar dem att gå framåt i karriärutvecklingen. Råd för branschspecifik kompetens kan spela en viktig roll för att se till att läroplanerna är uppdaterade med tanke på behoven av sektoriell och specifik kompetens och även reagera på marknadsutvecklingen. Det behövs dock en övergripande färdplan för kompetens där alla berörda parter måste få medverka, alltifrån yrkesvägledare, arbetsförmedlingar (det europeiska nätverket för offentliga arbetsförmedlingar kan ge ett viktigt bidrag) till utbildningsanordnare (även lokala myndigheter), arbetsmarknadens parter och statsmakterna.

Den utbildning som behövs måste dock vara åtkomlig, överkomligt prissatt och finnas att tillgå under hela den tid en person är ute i arbetslivet. Kompetensluckor förekommer nämligen inte bara hos nybörjare utan ofta tillika på projektledningsnivå, exempelvis hos byggnadsingenjörer. Europeiska vindkraftföreningen (EWEA) anser att det i dagens läge finns ett kompetensunderskott som skulle kunna leda till att det kom att fattas omkring 15 000 kvalificerade arbetstagare framme vid 2030. Bristen på kompetens gör sig sannolikt starkast gällande inom drift och underhåll, och detta hindrar det lokala och regionala sysselsättningsskapandet i landsbygdsområden med vindparker – och det är just sådana områden där det brukar saknas sysselsättningsmöjligheter. Det tar tid att bygga upp en erfaren arbetskraft.

Vi skulle också kunna tillämpa ett mer dynamisk synsätt på dem som i dag går arbetslösa, med hjälp av innovativa lösningsmodeller. Arbetslösa byggarbetare skulle kunna få betalt för att vikariera för arbetstagare som går yrkesutbildningskurser, akademiskt utbildade med kompetens inom området hållbarhet skulle kunna på (betald) visstidsbasis placeras i företag eller organisationer som vill utveckla sina rutiner inom detta område, för ett sådant upplägg i Storbritannien har redan lett till mer än 50 nya arbetstillfällen, eftersom organisationerna har beslutat sig att hålla kvar dem som blivit placerade hos dem.

Investeringar i förening med lämpliga incitament, i överensstämmelse med ett heltäckande och stabilt politiskt klimat är dock utslagsgivande för att vi ska kunna få en grön ekonomi i ordets verkliga betydelse, i stället för det nuvarande virrvarret av initiativ. Den nya Europeiska fonden för strategiska investeringar (Efsi) erbjuder ytterligare en möjlighet till sådana målinriktade högkvalitativa investeringar, utgående från partnerskapsprincipen, och det gör också övrig EU-finansiering, om den bara används förnuftigt, såsom det fastställs i kommissionens meddelande. Det är välkänt att de investeringar som görs i byggnadsrenoveringar ger en god utdelning, både i form av arbetstillfällen och i form av energibesparingar. Då ska vi inte heller glömma att det behövs investeringar i anständigt arbete inom andra sektorer tillika, såsom inom socialvården. Såsom det påpekades av Europeiska nätverket för företag inom den sociala sektorn (ENSIE) och sammanslutningen för sociala företag inom EU inom området materialåtervinning och återanvändning (RREUSE) har den sociala ekonomin också visat sig kunna åstadkomma ett avsevärt antal arbetstillfällen inom reparationer och återanvändning och bidra till social delaktighet. Upphandlingspolitiken har också en funktion att fylla genom att använda hållbarhetsklausuler (miljöklausuler och

sociala klausuler) för ansvarsmedveten upphandling. Här erbjuder Storbritanniens *Social Value Act* ett intressant exempel¹.

Investeringar behövs också som pådrivare för nödvändig innovation inom en EU-näringspolitik som utformats för att EU ska bli världens resurseffektivaste ekonomi och där det samtidigt utvecklas aktiva strategier för att sociala omvandlingar ska hanteras väl och den nytta de för med sig vinna spridning inom EU.

Övergångstider kan vara särskilt svåra för små och medelstora företag. OECD anser det som en förutsättning för en framgångsrik övergång att små och medelstora företag kan anpassa sig till miljömässigt hållbara rutiner inom både tillverkning och tjänster, men upplever det som oroväckande att de flesta av dessa företag endast i ytterst liten grad verkar känna till vilken gröna kompetens de kommer att behöva i framtiden och att deras investeringar i grön utbildning är mycket begränsade². Dessa svårigheter kräver ett särskilt bemötande, som bygger på den gröna handlingsplanen för små och medelstora företag. Då bör man utgå från målinriktad information och medvetenhetshöjande åtgärder, med hjälp av lämpligt stöd för övergång till miljöriktigare produkter och processer, liksom från effektiva incitament. En helhetssyn på leveranskedjan, där stordriftsfördelar kan användas för att tillhandahålla yrkesutbildning och andra förmåner, har också en funktion att fylla. I samband med detta stöd finns det också en roll både för regionala och lokal myndigheter och för finansinstitut.

Det är uppenbart att arbetslivet redan nu påverkas av stora globala utvecklingstendenser, men att EU i sitt bemötande av dem hittills inte tagit något helhetsgrepp på problematiken. Vi behöver ett helhetsbetonat och samfällt gensvar, alltifrån det politiska planet ned till den grundläggande yrkesutbildningen, för att vi ska kunna bevara och utvidga sysselsättningsmöjligheterna och skapandet av arbetstillfällen. Tidsfrågan är väsentlig, eftersom vi är på väg att förlora möjligheter till andra delar av världen, och inte heller ger vi vår arbetskraft den utrustning den behöver för att kunna klara av de utmaningar vi redan står ställda inför. Kommissionen ger i sitt meddelande några av svaren men alla EU-institutioner kommer att bli tvungna att göra sitt om vi verkligen ska klara av den övergång som är nödvändig.

---

¹ Public Services (Social Value) Act 2012, <http://www.legislation.gov.uk/ukpga/2012/3/enacted>

² *The jobs potential of a shift towards a low carbon economy*, OECD.

7.5.2015

YTTRANDE FRÅN UTSKOTTET FÖR MILJÖ, FOLKHÄLSA OCH LIVSMEDELSSÄKERHET

till utskottet för sysselsättning och sociala frågor

över Initiativ för grön sysselsättning: Ta vara på den gröna ekonomins jobbpotential
(2014/2238(INI))

Föredragande av yttrande: Eleonora Evi

FÖRSLAG

Utskottet för miljö, folkhälsa och livsmedelssäkerhet uppmanar utskottet för sysselsättning och sociala frågor att som ansvarigt utskott infoga följande i sitt resolutionsförslag:

1. Europaparlamentet påminner om behovet av att övergå till en koldioxidsnål ekonomi. Miljöanpassningen av EU:s ekonomier kan bidra till en långsiktig, hållbar tillväxt för alla.
2. Europaparlamentet understryker att tillgången på två tredjedelar av de tjänster som har sitt ursprung i naturen minskar – däribland bördiga jordar, rent vatten och ren luft – samtidigt som den globala uppvärmningen och förlusten av biologisk mångfald närmar sig de gränser över vilka oåterkalleliga konsekvenser för våra samhällen och den naturliga miljön inte kan undvikas.
3. Europaparlamentet påpekar att kontinuerlig ekonomisk tillväxt endast är möjlig om hänsyn tas till miljöns begränsningar. Parlamentet betonar därför att en grön ekonomi och ett kretsloppssamhälle kan ge lösningar både för miljön och för ekonomin och samhället i allmänhet.
4. Europaparlamentet betonar att det behövs ett politiskt helhetsgrepp för att ta itu med dessa utmaningar, bygga upp hållbara europeiska ekonomier som är motståndskraftiga mot kriser och till fullo ta till vara sysselsättningsmöjligheterna i samband med övergången till en grön ekonomi. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att anta ambitiösa och väl sammanhållna ramar för lagstiftning, budgetpolitik och finanser för att garantera hållbara investeringar och uppmuntra till hållbar innovation och därmed till fullo ta tillvara sysselsättningsmöjligheterna i samband med övergången till en grön ekonomi.

5. Europaparlamentet betonar att en fullt genomförd miljölagstiftning samt förbättrad miljöintegration och politisk samstämmighet mellan olika sektorer i EU är mycket viktigt för ett fullt utnyttjande av möjligheterna i samband med den gröna ekonomin och därmed för skapandet av gröna jobb.
6. Europaparlamentet noterar att Europeiska miljöbyrån i sin rapport från 2015 framhåller hur otillräckliga de nuvarande åtgärderna är när det gäller att förverkliga målsättningen att bevara den biologiska mångfalden, minska användningen av fossila bränslen samt motverka klimatförändringarna och dess effekt på människors hälsa och miljöns kvalitet.
7. Europaparlamentet betonar att en övergång till hållbara samhällen och ekonomier, med hållbara konsumtions- och produktionsmönster, ger möjlighet att skapa nya gröna arbetstillfällen och omvandla den befintliga sysselsättningen till gröna arbetstillfällen inom nästan alla sektorer och genom hela värdekedjan, från forskning till produktion, distribution och underhåll, och i nya gröna högteknologiska sektorer, t.ex. förnybar energi, och i traditionella industrier, t.ex. tillverknings- och byggindustrin, jordbruk och fiske samt tjänstesektorer, t.ex. turism, catering, transport och utbildning. Dessa sysselsättningsmöjligheter finns för både hög- och lågkvalificerad arbetskraft.
8. Europaparlamentet inser att övergången till en grön ekonomi på det hela taget kommer att påverka sysselsättningen positivt, eftersom hållbar ekonomisk verksamhet, såsom energibesparingar eller ekologiskt jordbruk, är mer arbetskraftsintensiv än de verksamheter som den ersätter.
9. Europaparlamentet konstaterar att övergången till en grön ekonomi bär på stora möjligheter till skapande av lokala arbetstillfällen som inte kan utlokaliseras, också inom sektorer som drabbats av den ekonomiska krisen, t.ex. strävan efter energieffektivitet i byggsektorn.
10. Europaparlamentet påminner om att sektorn för gröna varor och tjänster enligt Europeiska miljöbyrån har vuxit med över 50 % mellan 2000 och 2011, samtidigt som den skapat över 1,3 miljoner arbetstillfällen, vilket har bidragit till EU:s handelsbalans och ekonomiska konkurrenskraft.
11. Europaparlamentet påminner om att medlemsstaterna kan få undantag från bestämmelserna om statsstöd av miljöskäl.
12. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna och den privata sektorn att använda instrument såsom ekodesign, miljömärken, Emas och miljöanpassad offentlig upphandling (MOU), eftersom de kan stödja den gröna ekonomin och därmed bidra till att skapa gröna jobb. Parlamentet uppmanar kommissionen att tillhandahålla vägledningsverktyg för att skapa gynnsamma marknadsvillkor så att dessa frivilliga verktyg antas fullt ut.
13. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att öka ansträngningarna för att införa ett revisionssystem enligt europeisk standard (ISO 14000) för miljöadministration.
14. Europaparlamentet betonar att det finns betydande sysselsättningsmöjligheter i kretsloppssamhället. En ökad resurseffektivitet skulle kunna skapa 1,4–2,8 miljoner nya arbetstillfällen i Europa och övergången till en ekonomi baserad på hållbara och

reparerbara produkter kan bidra till att skapa nya arbetstillfällen under produkternas hela livscykel inom sektorerna för underhåll, reparationer, uppgradering och återanvändning. Parlamentet betonar att förebyggande av avfall, ekodesign, återanvändning och liknande åtgärder skulle kunna leda till nettobesparingar på 600 miljarder euro, eller 8 % av årsomsättningen för företagen i EU, och samtidigt minska de totala årliga växthusgasutsläppen med 2–4 %.

15. Europaparlamentet framhåller att om man tillämpar befintlig lagstiftning om förebyggande och hantering av avfall kan man skapa över 400 000 gröna jobb. Ytterligare 180 000 gröna jobb skulle ha skapats genom översynen av avfallsdirektivet som kommissionen tyvärr har dragit tillbaka. Genomförandet av energieffektivitet och besparingsåtgärder kan skapa upp till 2 miljoner gröna jobb och ytterligare 3 miljoner arbetstillfällen kan skapas i sektorn för förnybar energi.
16. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att stå fast vid sitt åtagande att senast före utgången av 2015 lägga fram ett nytt förslag till översyn av EU:s lagstiftning om avfall utgående från ett helhetsgrepp där man tar itu med produkternas hela livscykel, inklusive förebyggande av avfall, fastställer EU:s resurseffektivitetsmål som begränsar resurs- och energiförbrukningen och en tillhörande ledande indikator samt främjar produkters ekodesign för att underlätta återanvändning och återvinning, med beaktande av produkternas hela livscykel i syfte att säkerställa en hållbar materialförvaltning. Återvinningsmålen måste vara minst lika ambitiösa som i det tillbakadragna förslaget. Kommissionen och medlemsstaterna uppmanas att främja en marknad för returråvaror efter återvinning.
17. Europaparlamentet konstaterar att över 14 miljoner arbetstillfällen i Europa är direkt beroende av ekosystem och biologisk mångfald, däribland skogsbruk, jordbruk och fiske. Parlamentet betonar att en miljöanpassning av dessa sektorer skulle få fler människor i arbete och öka sektorernas motståndskraft genom att främja en hållbar sysselsättning. Parlamentet konstaterar att investeringar i grön infrastruktur har många sociala, ekonomiska och miljömässiga fördelar, bland annat skapande av nya arbetstillfällen.
18. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att fastställa program för skydd och underhåll av miljön för att förebygga och åtgärda hydrogeologisk instabilitet, utveckla grön infrastruktur och fullt ut beakta naturkapitalets och ekosystemtjänsternas värde i beslutsprocessen. Hållbar utveckling på lokal och regional nivå måste stödjas, och detta är en avgörande faktor för grön sysselsättning.
19. Europaparlamentet inser att man kan skapa betydande möjligheter till grön sysselsättning i EU:s landsbygdsområden genom att knyta samman en hållbar jordbruksproduktion med övervakning och skydd av den biologiska mångfalden på jordbruksföretagen och smart märkning av jordbruksprodukters miljöpåverkan för att stimulera konsumenternas efterfrågan på produkter som främjar den biologiska mångfalden.
20. Europaparlamentet konstaterar att en hållbar skogsförvaltning har verklig potential när det gäller att skapa arbetstillfällen och samtidigt aktivt bidra till att begränsa klimatförändringarna och bevara den biologiska mångfalden.

21. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att fasa ut direkt och indirekt miljöskadliga subventioner, däribland men inte enbart subventioner för fossila bränslen. Parlamentet uppmanar kommissionen att utveckla modeller som medlemsstaterna kan genomföra för att flytta skatten från arbete till miljöföroreningar och att beakta varors och tjänsters miljöpåverkan i enlighet med principen att förorenaren betalar. Parlamentet uppmanar kommissionen att till medlemsstaterna utfärda landsspecifika rekommendationer som kan bidra till att främja grön sysselsättning och minska de ekologiska fotavtrycken. Parlamentet uppmanar vidare kommissionen att på ett proaktivt sätt integrera miljö- och klimatrelaterade hänsyn i den europeiska planeringsterminen för att stödja skapandet av gröna jobb.
22. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att införa riktade subsidier och/eller skattelättnader för nystartade företag och för mikroföretag och små och medelstora företag som erbjuder varor och tjänster med ett stort mervärde för miljön, inklusive en allmänt minskad kolhalt.
23. Europaparlamentet betonar sysselsättningsmöjligheterna i anslutning till klimat- och energipaketet för 2030 och den framtida miljölagstiftningens betydelse när det gäller att nå EU:s långsiktiga miljömål och skapa sysselsättning och grön tillväxt.
24. Europaparlamentet betonar att man bör föra en långsiktig politik, som bland annat innefattar ambitiösa, bindande mål för resurseffektivitet, minskade växthusgasutsläpp, förnybar energi och energibesparingar, samt indikatorer för att mäta de framsteg som görs i arbetet med att nå dessa mål. Målet för politiken bör vara att minimera de externa miljö- och samhällskostnaderna och att fastställa ett lämpligt pris för växthusgasutsläpp.
25. Europaparlamentet betonar att medlemsstaterna måste förbereda sina ekonomier för en koldioxidsnål, resurs- och energieffektiv framtid och samtidigt ta hänsyn till den eventuella risken för omlokalisering av arbetstillfällena och koldioxidläckage på grund av klimatpolitikens effekter.
26. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att snarast lägga fram sitt förslag till reform av EU:s system för handel med utsläppsrätter med beaktande av behovet av att skydda industrier som löper en betydande risk för koldioxidläckage.
27. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att investera delar av avkastningen från auktionerna med utsläppsrätter inom ramen för EU:s utsläppshandelssystem i en politik som syftar till anpassning till klimatförändringarna, skydd av den biologiska mångfalden och känsliga livsmiljöer och skapande av grön sysselsättning.
28. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att ta upp grön sysselsättning i samband med genomförandet av energiunionen.
29. Europaparlamentet uppmanar EU och medlemsstaterna att fastställa bindande energibesparings- och energieffektivitetsmål och att stödja ett system med vita certifikat som ett verktyg för att göra det lättare att nå EU:s energibesparingsmål. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att fullt ut genomföra och säkerställa efterlevnaden av energieffektivitetsdirektivet och att fortsätta att beslutsamt verka för att energieffektivitetsmålen ska nås till 2030.

30. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att utarbeta och anta ambitiösa planer för fastighetsrenoveringar i syfte att förbättra energieffektiviteten och mildra den ekonomiska krisen som har drabbat byggsektorn, och nå EU:s mål att alla nya byggnader ska vara nära-nollenergibyggnader. Medlemsstaterna uppmanas i detta sammanhang att utveckla finansieringsmekanismer för att stimulera investeringar i energieffektivitet. Kommissionen uppmanas att så snart som möjligt presentera sitt initiativ om smart finansiering av smarta byggnader.
31. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att effektivisera användningen av EU-medel, såsom att finansiera revolverande fonder till förmånliga räntesatser för att främja investeringar i förnybar energi, energibesparingar och energieffektivitet, avfallshantering och vattenförvaltning, grön infrastruktur, luftkvalitet, återställande och bevarande av biologisk mångfald samt forsknings- och utvecklingsprogram för innovativ miljövänlig teknik.
32. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna att fullt ut utnyttja olika EU-medel och tillgängliga finansiella instrument, såsom europeiska struktur- och investeringsfonder, och den hävstångspotential som synergier mellan dem kan främja, för att utveckla möjligheterna till grön sysselsättning. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att prioritera finansieringen av mikroföretag och små och medelstora företag genom Efsi-investeringar som stöder utvecklingen av en grön kretsloppsekonomi och skapandet av gröna hållbara arbetstillfällen. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att använda den översyn av den fleråriga budgetramen som ska göras 2016, efter valet, till att främja övergången till en grön ekonomi.
33. Europaparlamentet erkänner de små och medelstora företagens grundläggande betydelse för övergången till en grön ekonomi och skapandet av gröna jobb. Parlamentet stöder målen i den gröna handlingsplanen för små och medelstora företag och dess åtgärder inriktade på små och medelstora företag för att förbättra resurseffektiviteten, stödja grönt företagande, ta till vara möjligheterna till grönare värdekedjor och underlätta för gröna små och medelstora företag att komma in på marknaden.
34. Europaparlamentet framhåller att Europeiska fonden för strategiska investeringar (Efsi) kan underlätta för mikroföretag och små och medelstora företag att utveckla verksamheter som i hög grad är samhälls- och miljöinnovativa.
35. Europaparlamentet påminner om att Eurobarometers uppgifter om gröna jobb i små och medelstora företag visar att energisparande och minskning av avfall och råvaruförbrukning har blivit ekonomiskt fördelaktigt.
36. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att stödja nya affärsmodeller, t.ex. kooperativa företag, i arbetet med att effektivisera produktions- och distributionsprocesser, anta innovativa lösningar för att spara resurser och erbjuda hållbarare produkter och tjänster.
37. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att utveckla en databas med utbildningar för omorientering mot grön kompetens hos arbetstagarna och med arbetstillfällen och exempel på bästa praxis för att främja grön sysselsättning för att öka möjligheterna för ungdomar, framför allt i regioner där övergången till en hållbar ekonomi

innebär en särskild utmaning. Kommissionen och medlemsstaterna uppmanas att främja lämpliga informationskampanjer om grön sysselsättning.

38. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att fastställa en ram för dessa åtgärder för att få ett enhetligt skapande av gröna arbetstillfällen i hela EU.

RESULTAT AV SLUTOMRÖSTNINGEN I UTSKOTTET

Antagande	6.5.2015
Slutomröstning: resultat	+: 61 -: 7 0: 0
Slutomröstning: närvarande ledamöter	Marco Affronte, Margrete Auken, Pilar Ayuso, Zoltán Balczó, Catherine Bearder, Ivo Belet, Biljana Borzan, Lynn Boylan, Cristian-Silviu Buşoi, Nessa Childers, Birgit Collin-Langen, Mireille D'Ornano, Miriam Dalli, Angélique Delahaye, Jørn Dohrmann, Ian Duncan, Stefan Eck, Bas Eickhout, Eleonora Evi, José Inácio Faria, Karl-Heinz Florenz, Francesc Gambús, Iratxe García Pérez, Elisabetta Gardini, Gerben-Jan Gerbrandy, Jens Gieseke, Sylvie Goddyn, Françoise Grossetête, Andrzej Grzyb, Jytte Guteland, György Hölvényi, Anneli Jäätteenmäki, Jean-François Jalkh, Josu Juaristi Abaunz, Karin Kadenbach, Kateřina Konečná, Giovanni La Via, Peter Liese, Norbert Lins, Valentinas Mazuronis, Susanne Melior, Miroslav Mikolášik, Massimo Paolucci, Gilles Pargneaux, Piernicola Pedicini, Pavel Poc, Marcus Pretzell, Frédérique Ries, Michèle Rivasi, Daciana Octavia Sârbu, Annie Schreijer-Pierik, Davor Škrlec, Dubravka Šuica, Tibor Szanyi, Claudiu Ciprian Tănăsescu, Damiano Zoffoli
Slutomröstning: närvarande suppleanter	Renata Briano, Nicola Caputo, Mark Demesmaeker, Jan Huitema, Merja Kyllönen, James Nicholson, Aldo Patriciello, Marijana Petir, Gabriele Preuß, Bart Staes
Slutomröstning: närvarande suppleanter (art. 200.2)	Arne Gericke, Catherine Stihler

7.5.2015

YTTRANDE FRÅN UTSKOTTET FÖR KVINNORS RÄTTIGHETER OCH JÄMSTÄLLDHET MELLAN KVINNOR OCH MÄN

till utskottet för sysselsättning och sociala frågor

över ”Initiativ för grön sysselsättning: Ta vara på den gröna ekonomins jobbpotential”
(2014/2238(INI))

Föredragande av yttrande: Monika Vana

FÖRSLAG

Utskottet för kvinnors rättigheter och jämställdhet mellan kvinnor och män uppmanar utskottet för sysselsättning och sociala frågor att som ansvarigt utskott infoga följande i sitt resolutionsförslag:

- med beaktande av artikel 2 i fördraget om Europeiska unionen och artikel 8 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,
- med beaktande av artikel 23 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna,
- med beaktande av sin resolution av den 11 september 2012 om kvinnors roll i den gröna ekonomin¹, och av följande skäl:
  - A. Enligt Internationella arbetsorganisationens (ILO) och FN:s miljöprogramms (UNEP) breda beskrivning av gröna arbetstillfällen utgörs dessa av vilka som helst anständiga arbeten som bidrar till att bevara eller återupprätta miljöns kvalitet, oavsett om det är inom jordbruket, industrin, tjänstesektorn eller förvaltningen, och det är fortfarande svårt att ge en exakt definition av begreppet.
  - B. ILO:s agenda för anständigt arbete måste jämställdhetsintegreras.
  - C. Europa 2020-strategin är den huvudsakliga EU-strategi inom vilken målet om hållbar tillväxt omfattar en bredare rad frågor än bara klimatförändringarna och syftar till att omvandla EU-ekonomin så att den blir smartare och grönare (mer ekologisk). Om man

---

¹ EUT C 353 E, 3.12.2013, s. 38.

skapar gröna arbetstillfällena för kvinnor kommer detta att bidra till uppnåendet av Europa 2020-målen, särskilt att motverka klimatförändringarna, bekämpa fattigdom och social utestängning och eftersträva en sysselsättningsgrad på minst 75 procent.

- D. Eftersträvandet av Europa 2020-strategins mål och tillämpningen av riktlinjer och strategier för övergången till en grön ekonomi påverkar arbetsmarknaden, samtidigt som kvinnornas roll inom den gröna sysselsättningen är underskattad och ofta förbisedd, och avsaknaden av ett jämställdhetsperspektiv inom miljöpolitiken skapar ännu mer ojämställdhet.
- E. Kvinnorna måste i lika stor utsträckning som männen gynnas av skapandet av gröna arbetstillfällena och glastaket inom den gröna ekonomin måste krossas, samtidigt som lika möjligheter måste säkerställas i samband med att nya arbetstillfällena, inklusive gröna arbetstillfällena, skapas.
- F. Kvinnor och flickor är underrepresenterade inom utbildningen på alla nivåer i naturvetenskap, teknik, ingenjörskonst, matematik och företagande, och dessa områden är alla viktiga för utvecklingen i fråga om grön kompetens och gröna arbetstillfällena. Utbildning måste betraktas som en investering i individer, i synnerhet kvinnor, i varje stadium av dessa personers liv. Kvinnors deltagande i de ovannämnda utbildningsområdena hämmas ofta av könsstereotyper och könsuppdelad kultur.
- G. Gröna arbetstillfällena betraktas som ett dynamiskt koncept som utvecklas i takt med en allt mer miljövänlig teknisk utveckling och allt mer miljövänliga investeringar, bland annat genom kommissionens investeringsplan och de europeiska struktur- och investeringsfonderna, och får inte gynna uteslutande högkvalificerade arbetstagare.
- H. Kvinnorna har drabbats oproportionerligt hårt av krisen och åtstramningspolitiken, och gröna arbetstillfällena har visat sig vara mer kriståliga än andra.
- I. Det är nödvändigt men inte tillräckligt att skapa gröna arbetstillfällena och det finns ett behov av en övergång till en grön och hållbar ekonomi, till exempel genom bättre förvaltning av naturresurserna, användning av ekonomiska instrument som gynnar miljön, stöd till innovationer och förbättrad jordbruks-, vatten- och avfallspolitik samt ökad hållbar konsumtion och produktion.
- J. Det civila samhället har en avgörande roll att spela i övergången till en grön ekonomi samt i kampen för jämställdhet.
- K. Man bör ägna mer uppmärksamhet åt grön sysselsättning på landsbygden genom att stödja kvinnliga lantbrukare och familjelantbruk i syfte att trygga deras inkomst genom grön tillväxt samt för att göra det möjligt för dem att bo kvar i sina byar som livsmedelsproducenter och miljöbeskyddare.
- 1. Europaparlamentet anser att EU bör använda ILO:s och UNEP:s definition av gröna arbetstillfällena som en grund, eftersom man i samband med gröna arbetstillfällena måste beakta energieffektivitet och låga utsläppsnivåer i kombination med traditionella arbetsmarknadsaspekter, eftersom kvinnor ofta har lägre löner för lika kompetens och

ansvar och sämre arbetsvillkor än män. Detta bör dock inte begränsas till jordbruk, industri, tjänster och förvaltning, utan omfatta alla yrkesområden.

2. Europaparlamentet erkänner det brådskande behovet av en internationell överenskommelse om en gemensam definition av begreppet grön ekonomi, baserad på pelarna för både social och ekologisk hållbarhet. Parlamentet betonar det civila samhällets, framför allt folkrörelsernas, miljöorganisationernas och kvinnorrättsorganisationernas, viktiga roll vid upprättandet av beskrivningar av den gröna ekonomins mål och syften.
3. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att se till att uppgiftsinsamling sker inom alla gröna sektorer, inbegripet de som för närvarande förbises, till exempel den offentliga transportsektorn och detaljhandeln. Parlamentet uppmanar även kommissionen att, i samband med att man bistår de nationella statistikbyråerna och de offentliga arbetsförmedlingarna och stärker användningen av kvantitativa modellverktyg, jämställdhetsintegrera uppgiftsinsamlingen från alla delar av den gröna sysselsättningen.
4. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att jämställdhetsintegrera framtagandet av ny insamling, uppdelning och analys av uppgifter, till exempel med hjälp av det ekonometriska verktyget Fidelio eller tillsammans med intressenter såsom den internationella konferensen med ILO-statistiker.
5. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att jämställdhetsintegrera sitt samarbete med de offentliga arbetsförmedlingarna och kompetenskartan för EU i syfte att identifiera och åtgärda bristen på grön kompetens på arbetsmarknaden. Tonvikten måste läggas på att identifiera och täppa till kompetensgap mellan könen inom de gröna sektorerna.
6. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att tillämpa en ny, social och klimatvänlig tillväxtindikator som innefattar icke-ekonomiska aspekter av välbefinnande och som i första hand fokuserar på frågor med kopplingar till hållbar utveckling, till exempel jämställdhet, fattigdomsminskning och lägre utsläpp av växthusgaser.
7. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att inleda forskning kring jämställdhet inom den gröna sysselsättningen och den ekologiska omställningen av ekonomin samt kring kvinnornas bidrag till utvecklingen av gröna innovationer, tjänster och produkter.
8. Europaparlamentet uppmanar kommissionen, medlemsstaterna och de regionala och lokala myndigheterna att systematiskt jämställdhetsintegrera utformningen, genomförandet och övervakningen av strategier på samtliga nivåer för skapandet av grön sysselsättning i syfte att säkerställa lika möjligheter, med beaktande av de utmaningar som skapandet av gröna arbetstillfällen innebär på landsbygden. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna och de regionala och lokala myndigheterna att satsa mera på att ge kvinnor möjlighet att till fullo medverka i policyutformningen, beslutsfattandet och genomförandet av en strategi för grön sysselsättning vilken inbegriper grön kompetens.
9. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att främja jämställdhet som en central fråga vid utformningen av och förhandlingarna om framtida förordningar och program för EU:s

strukturfonder (ESF, Eruf, GJP), framför allt inom ramen för åtgärder med kopplingar till övergången till en grön ekonomi.

10. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att framhålla och inleda en offentlig debatt om konceptet ”utbildning för hållbar utveckling”, med särskild tonvikt vid flickors och kvinnors utbildning. Medlemsstaterna och kommissionen uppmanas att främja strategier för att uppmuntra fler kvinnor att utbilda sig inom områdena naturvetenskap, teknik, ingenjörskonst, matematik och företagande samt att koppla agendan för grön sysselsättning till kvinnors egenmakt genom utbildning. Parlamentet begär att det införs tydliga mål för och övervakning av rekryteringen av kvinnor till gröna arbeten genom lärlingsprogram. Parlamentet efterlyser även åtgärder för att uppmuntra kvinnor att delta i yrkesutbildning och fortbildning och i möjligheter till livslångt lärande inom de gröna sektorerna.
11. Europaparlamentet understryker vikten av att främja kvinnligt företagande inom den gröna ekonomin, mer samarbetsbaserade företagsmodeller som exempelvis kooperativ och sociala företag samt kvinnliga lantbrukare och familjelantbruk, kvinnors tillgång till mikrofinansiering, skapande av gröna arbetstillfällen inom den offentliga sektorn och pilotprojekt för jämställdhetsrelaterade kvalitetskriterier för företag i samband med offentlig upphandling.
12. Europaparlamentet uppmanar kommissionen, medlemsstaterna och de regionala och lokala myndigheterna att bedriva en aktiv arbetsmarknadspolitik för kvinnor inom den gröna sysselsättningen.
13. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna och kommissionen att utforma all politik avseende den gröna sysselsättningen i nära samråd med det civila samhället.
14. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna och kommissionen att upprätta mekanismer för jämställdhetsintegrering av miljöpolitiken på internationell, nationell och regional nivå.
15. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att främja en kombination av ekologiska, ekonomiska, jämställdhetsrelaterade och arbetsmarknadsrelaterade strategier för att skapa ny kompetens i enlighet med de nya kraven på en marknad på väg mot en grön ekonomi.
16. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaterna och kommissionen att säkerställa skapandet av högkvalitativa gröna arbetstillfällen med ett gott socialt skydd för kvinnor. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna och kommissionen att uppmuntra kvinnor att organisera sig fackligt, även inom de gröna sektorerna, samt att verka för att kvinnorna ska ha en tydlig röst inom fackföreningarna och dialogerna mellan arbetsmarknadens parter.
17. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att anta en jämställdhetsstrategi på EU-nivå för 2015–2020, där hänsyn tas till Europa 2020-strategins mål om sysselsättningsgrad för smart och hållbar tillväxt för alla.

RESULTAT AV SLUTOMRÖSTNINGEN I UTSKOTTET

Antagande	6.5.2015
Slutomröstning: resultat	+: 31 -: 0 0: 2
Slutomröstning: närvarande ledamöter	Daniela Aiuto, Maria Arena, Catherine Bearder, Beatriz Becerra Basterrechea, Viliija Blinkevičiūtė, Anna Maria Corazza Bildt, Viorica Dăncilă, Iratxe García Pérez, Anna Hedh, Mary Honeyball, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Elisabeth Köstinger, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Angelika Mlinar, Angelika Niebler, Maria Noichl, Marijana Petir, Terry Reintke, Liliana Rodrigues, Jordi Sebastià, Michaela Šojdrová, Ángela Vallina, Beatrix von Storch, Anna Záborská, Jana Žitňanská, Inês Cristina Zuber
Slutomröstning: närvarande suppleanter	Stefan Eck, Constance Le Grip, Georg Mayer, Sirpa Pietikäinen, Monika Vana, Julie Ward
Slutomröstning: närvarande suppleanter (art. 200.2)	Isabella Adinolfi

RESULTAT AV SLUTOMRÖSTNINGEN I UTSKOTTET

Antagande	16.6.2015
Slutomröstning: resultat	+: 41 -: 7 0: 0
Slutomröstning: närvarande ledamöter	Laura Agea, Guillaume Balas, Mara Bizzotto, Vilija Blinkevičiūtė, Enrique Calvet Chambon, David Casa, Jane Collins, Martina Dlabajová, Lampros Fountoulis, Elena Gentile, Marian Harkin, Danuta Jazłowiecka, Rina Ronja Kari, Jan Keller, Jean Lambert, Jérôme Lavrilleux, Patrick Le Hyaric, Verónica Lope Fontagné, Javi López, Thomas Mann, Dominique Martin, Anthea McIntyre, Elisabeth Morin-Chartier, Emilian Pavel, Georgi Pirinski, Terry Reintke, Sofia Ribeiro, Maria João Rodrigues, Anne Sander, Sven Schulze, Siôn Simon, Jutta Steinruck, Romana Tomc, Ulrike Trebesius, Marita Ulvskog, Renate Weber, Tatjana Ždanoka
Slutomröstning: närvarande suppleanter	Georges Bach, Amjad Bashir, Heinz K. Becker, Deirdre Clune, Sergio Gutiérrez Prieto, Csaba Sógor, Helga Stevens, Neoklis Sylikiotis, Ivo Vajgl
Slutomröstning: närvarande suppleanter (art. 200.2)	Josef Weidenholzer, Marco Zanni